

Ceturtdiena, 2019. gada 17. janvāris

P8_TA(2019)0042

Maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos īstenošana**Eiropas Parlamenta 2019. gada 17. janvāra rezolūcija par Direktīvas 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos īstenošanu (2018/2056(INI))**

(2020/C 411/17)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvu 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par Direktīvas 2011/7/ES īstenošanu (COM(2016)0534) un tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu (SWD(2016)0278),
 - ņemot vērā 2016. gada 26. maija rezolūciju par vienotā tirgus stratēģiju ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2016. gada 15. septembra rezolūciju par finansējuma pieejamību maziem un vidējiem uzņēmumiem un mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) finansējuma dažādības palielināšanu kapitāla tirgu savienībā ⁽³⁾,
 - ņemot vērā padziļināto analīzi "Direktīva 2011/7/ES par maksājumu kavējumiem komercdarījumos: Eiropas īstenošanas novērtējums", ko 2018. gada jūlijā publicējis Eiropas Parlamenta Izpētes dienests,
 - ņemot vērā Eiropas maksājumu ziņojumus, ko publicējis "Intrum",
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu, kā arī 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. pielikumu Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmumā par procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanas atļaujas piešķiršanai,
 - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas ziņojumu (A8-0456/2018),
- A. tā kā maksājumi veido uzņēmumu "asinsriti" un maksājumu tūlītēja veikšana dzīvotspējīgā un efektīvā uzņēmējdarbības vidē ļauj uzņēmumiem laikus kārtot parādsaistības un paplašināties, ieguldīt līdzekļus, radīt darbvietas, nodrošināt ekonomikas izaugsmi plašākā mērogā un dot labumu Eiropas ekonomikai kopumā;
- B. tā kā lielākā daļa iekšējā tirgū starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un publiskām iestādēm piegādāto preču un sniegto pakalpojumu ir balstīti uz atliktajiem maksājumiem, proti, piegādātājs klientam rēķinā norāda apmaksas termiņu saskaņā ar pušu vienošanos, kas ir noteikta piegādātāja rēķinā vai attiecīgajos juridiskajos noteikumos;
- C. tā kā maksājumu kavēšana ir pastāvīgi aktuāla kaitējoša prakse, kas nelabvēlīgi ietekmē Eiropas uzņēmumu attīstību, jo īpaši MVU, kuriem maksājumu kavējumu gadījumā nav prognozējama likviditātes plūsmu;
- D. tā kā saistību neizpilde īpaši skar mazus un vidējus uzņēmumus, nelabvēlīgi ietekmējot to likviditāti, sarežģījot finanšu pārvaldību un ietekmējot konkurētspēju un rentabilitāti;
- E. tā kā lielu uzņēmumu rīcībā ir vairāk resursu nekā MVU, lai sevi pasargātu no maksājumu kavējumiem, piemēram, izmantojot priekšapmaksu, kredītpējas pārbaudes, parādu piedziņu, banku garantijas un kredītapdrošināšanu, un tie var būt labākā pozīcijā, lai savu ieguldījumu palielināšanai un saistību īpatsvara apspriešanai izmantotu globāli zemās procentu likmes;

⁽¹⁾ OV L 48, 23.2.2011., 1. lpp.⁽²⁾ OV C 76, 28.2.2018., 112. lpp.⁽³⁾ OV C 204, 13.6.2018., 153. lpp.

Ceturtdiena, 2019. gada 17. janvāris

- F. tā kā saskaņā ar Direktīvu 2011/7/ES (Maksājumu kavējumu direktīva) publiskām iestādēm ir "īpaša atbildība" ⁽¹⁾ par tādas uzņēmējdarbības vides veicināšanu, kas būtu labvēlīga savlaicīgiem maksājumiem;
- G. tā kā Maksājumu kavējumu direktīvā cita starpā ir paredzēti maksājumu termiņi uzņēmumu darījumiem ar uzņēmumiem (B2B) un publisku iestāžu darījumiem ar uzņēmumiem (PA2B), automātiskas tiesības uz nokavējuma procentiem, atgūšanas izmaksu kompensācija vismaz 40 EUR apmērā un likumiskie nokavējuma procenti vismaz 8 % apmērā virs Eiropas Centrālās bankas pamatlīkmes;
- H. tā kā, neraugoties uz to, ka Maksājumu kavējumu direktīvas rezultātā maksājumu termiņu vidējais ilgums ir kopumā samazinājies, seši no desmit uzņēmumiem Eiropas Savienībā B2B darījumos joprojām maksājumus saņem vēlāk, nekā paredzēts līgumā;
- I. tā kā starp visu lielumu uzņēmumiem MVU visdrīzāk piekritīs ilgākiem termiņiem vai netaisnīgiem samaksas nosacījumiem vai arī tiem tādi var tikt uzspiesti no lielāku uzņēmumu puses, ņemot vērā nevienādu spēku samēru sarunās un bailes no darījumu attiecību sabojāšanas un turpmāku pasūtījumu zaudēšanas;
- J. tā kā saskaņā ar *Atradius* maksājumu prakses barometru 95 % MVU norāda, ka Eiropā tie maksājumus saņem novēloti, un šis rādītājs ir augstāks nekā lielu uzņēmumu vidū, kas ļauj secināt, ka MVU maksājumus parasti veic ātrāk nekā lieli uzņēmumi, bet saņem vēlāk;
- K. tā kā maksājumu kavējumi skar visas ekonomikas nozares, jo īpaši tās, kurās attiecīgajā pievienotās vērtības veidošanas ķēdē dominē MVU (piemēram, būvniecība, komunālie pakalpojumi un transports, profesionālie pakalpojumi, ražošana, pārtika un dzērieni un IT/telesakari);
- L. tā kā maksājumu kavējumi joprojām ir iemesls katram ceturtajam bankrotam Eiropas Savienībā;
- M. tā kā maksājumu kavējumi rada papildu izmaksas uzņēmumiem, jo tiem ir jāiegulda resursi, lai piedzītu samaksu no kavētajiem, vai arī jāmaksā procenti par piešķirto aizdevumu, lai turpinātu uzņēmējdarbību;
- N. tā kā maksājumu kavējumi vai bailes no maksājumu novēlotas saņemšanas joprojām ir viens no galvenajiem šķēršļiem MVU dalībai publiskā iepirkuma līgumos;
- O. tā kā, samazinot maksājumu kavējumus par vienu dienu, finanšu izmaksās varētu ietaupīt 158 miljonus EUR un papildu naudas plūsma varētu nodrošināt 6,5 miljonus papildu darbvietu Eiropā;
- P. tā kā Komisija ir uzsākusi pārkāpuma procedūras pret četrām dalībvalstīm (Grieķiju, Slovākiju, Spāniju un Itāliju) par Maksājumu kavējumu direktīvas neatbilstīgu piemērošanu un pret Itāliju ir vērsusies Tiesā;
- Q. tā kā dažas dalībvalstis ir uzsākušas iniciatīvas, lai izplatītu maksājumu tūlītējas veikšanas kultūru, izmantojot maksājumu tūlītējas veikšanas kodeksus, brīvprātīgu iesaisti nozaru līmenī vai spēcīgāku sinerģiju ar publiskā iepirkuma noteikumiem;
- R. tā kā 2016. gadā publicētajā Komisijas ziņojumā par Maksājumu kavējumu direktīvas īstenošanu ir secināts, ka tas, ka uzņēmumi ir informēti par direktīvā paredzētajām tiesībām, tomēr nenožīmē, ka tie šīs tiesības izmanto, un ka tādas vienotas pārraudzības sistēmas trūkums, ar kuru uzrauga vidējos maksājumu termiņus, neskaidrtība par dažiem direktīvas pamatjēdzieniem un tirgū pastāvošā nelīdzsvarotība starp lielākiem un mazākiem uzņēmumiem, šķiet, ir galvenie faktori, kas kavē direktīvas efektīvu piemērošanu;

⁽¹⁾ Direktīvas 2011/7/ES 6. apsvēruma.

Ceturtdiena, 2019. gada 17. janvāris

- S. tā kā maksājumu kavējumi ir daudzšķautņaina un sarežģīta problēma, ko izraisa horizontāli virzītājspēki, kas ir kopīgi visām nozarēm un darījumu veidiem (tādiem kā naudas plūsmas problēmas, nevienādi spēku un lieluma samēri starp uzņēmumiem, piegādes ķēdes struktūra, administratīvā neefektivitāte, slikta kredītresursu pieejamība, zināšanu trūkums par rēķinu un kredītu pārvaldību), un ārējo faktoru (proti, ekonomiskās situācijas un valsts uzņēmējdarbības kultūras) ietekme, nav iespējams izcelt vienu risinājumu, kas ļautu novērst visas problēmas;
- T. tā kā priekšlikums direktīvai par netaisnīgu tirdzniecības praksi starpuzņēmumu attiecībās pārtikas piegādes ķēdē (COM(2018)0173) ietver noteikumus attiecībā uz kavētiem maksājumiem par ātrbojīgiem produktiem un to, ka dalībvalsts izraugās izpildiestādi, kas uzrauga noteikumu ievērošanu;
- U. tā kā problēmas, kas noved pie maksājumu kavējumiem, ir jārisina, apvienojot juridiskus un brīvprātīgus pasākumus, īstenojot mērķtiecīgas intervences, kurās iesaistīta Komisija, dalībvalstis un uzņēmumu apvienības; tā kā šāds apvienojums ietvertu preventīvus pasākumus, kas vērsti uz problēmām pirms darījuma veikšanas, un korektīvus risinājumus, kas vērsti uz problēmām pēc darījuma pabeigšanas; tā kā jebkādas regulatīvas vai brīvprātīgas intervences gadījumā būtu jāņem vērā attiecīgās ekonomikas nozares specifika;

Maksājumu prakses uzlabošana Eiropas Savienībā, apvienojot juridiskus un brīvprātīgus pasākumus

1. uzskata, ka gan Maksājumu kavējumu direktīva, gan valstu tiesību akti par maksājumu kavējumiem būtu jāpiemēro labāk, ātrāk un efektīvāk, ievērojot maksimālos laika ierobežojumus, kas noteikti rēķinu apmaksai, un veicot pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot noteikumus par samaksas termiņiem un atturēt no negodīgas prakses; norāda, ka šos pasākumus var klasificēt pēc to būtības (juridiski vai brīvprātīgi), tvēruma (horizontāli vai uz konkrētu nozari attiecināmi) un mērķa (preventīvi, korektīvi vai vērsti uz uzņēmējdarbības kultūras mainīšanu); uzskata, ka vienlaikus dažās dalībvalstīs spēkā esošie tiesību akti un ar pārkāpumiem saistītie pasākumi ir sākuši mainīt valsts pārvaldes kultūru visā ES, proti, maksājumu kavējumi ir kopumā samazinājušies;
2. uzsver, ka maksājumu kavējumu problēmas risināšanai universālas pieejas nav, jo dažās B2B nozarēs garāki samaksas termiņi, kas jebkurā gadījumā atbilst Direktīvā 2011/7/ES izklāstītajiem noteikumiem, dažos gadījumos var būt atbilstoši uzņēmumu vajadzībām, ņemot vērā katras nozares specifiku; tomēr uzsver, ka būtu jāievieš 30 dienu samaksas termiņš un ka Direktīvā 2011/7/ES atļautie samaksas termiņi, kas pārsniedz 60 dienas, ir nepilnība likumdošanā, kas ļauj vienoties par ilgstošiem termiņiem, kuru dēļ pašiem uzņēmumiem, jo īpaši MVU, var rasties zaudējumi, lai gan tiek ievērota līgumslēgšanas brīvība starp tirgū esošajiem uzņēmumiem; uzsver, cik svarīgi ir vienmēr nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp dominējošā stāvoklī esošiem uzņēmumiem un maziem uzņēmumiem;

Preventīvi pasākumi

3. uzskata, ka dalībvalstīm būtu jānosaka stingrāki maksājumu termiņi; norāda, ka dažas dalībvalstis ir ierobežojušas standarta maksājumu termiņu līdz 30 dienām, savukārt tikai dažas dalībvalstis ir ieviesušas maksimālos maksājumu termiņus, no kuriem puses nevar atkāpties; turklāt norāda, ka nozaru līmenī maksimālo maksājumu termiņu ieviešana ir izplatītāka; uzskata, ka tiesību akti, kuros noteikti stingrāki maksājumu termiņi, palīdzētu zināmā mērā samazināt to garumu un, ja vien tie tiktu īstenoti, radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus lieliem un maziem uzņēmumiem; šajā saistībā norāda, ka ar vienveidīgāku un vienkāršāku noteikumu kopumu varētu precizēt, ko parādnieki un kreditori var gaidīt maksājuma kavējuma gadījumā, tādējādi uzlabojot to saimnieciskās darbības prognozējamību;
4. uzskata, ka uzlabota pārredzamība attiecībā uz maksāšanas vēsturi varētu atturēt no maksājumu kavēšanas; uzskata, ka piekļuve šai informācijai var būt stimuls publiskām iestādēm un uzņēmumiem uzlabot savu maksājumu praksi un ievērot savas finansiālās saistības; mudina dalībvalstis apsvērt dažādus iespējamus veidus, kā obligāti publicēt informāciju par maksāšanas vēsturi, tādus kā datubāzes vai reģistri, gan privātajā, gan arī publiskajā sektorā;
5. mudina dalībvalstis apsvērt iespēju izveidot obligātas sistēmas, kas sniedz informāciju par labu maksāšanas vēsturi ("nosaukt vārdā un slavēt" jeb "*name and fame*"), un veicināt maksājumu tūlītējas veikšanas kultūru darījumu attiecībās, cita starpā ņemot vērā faktu, ka laikus veikta samaksa ir izrādījusies gudra uzņēmējdarbības stratēģija, jo atbildīgi maksātāji var vienoties par labākiem darījumu nosacījumiem un paļauties uz uzticamiem piegādātājiem; aicina Komisiju veikt pētījumu par pašreizējām valstu sistēmām, kas sniedz informāciju par labu maksāšanas vēsturi ("nosaukt vārdā un slavēt") uzņēmumos un publiskās iestādēs, un izpētīt iespēju noteikt šīm sistēmām kopīgus kritērijus ES līmenī;

Ceturtdiena, 2019. gada 17. janvāris

6. uzsver, cik svarīgi ir uzņēmējus, jo īpaši MVU, vairāk informēt un izglītēt par kredītu un rēķinu pārvaldību; atgādina, ka efektīva kredītu pārvaldība saīsina vidējo samaksas saņemšanas periodu un tādējādi saglabā optimālu naudas plūsmu, tā mazinot saistību neizpildes risku un palielinot izaugsmes potenciālu; uzskata, ka apmācība būtu jānodrošina arī valsts pārvaldes iestāžu amatpersonām un ka izglītība un atbalsts varētu arī palielināt varbūtību, ka MVU izmantos Maksājumu kavējumu direktīvā paredzētos līdzekļus; norāda, ka MVU diemžēl bieži vien trūkst spēju ieguldīt apmācībā un ka šobrīd ES vai valstu līmenī nav programmu, kas būtu vērstas uz uzņēmumu zināšanu uzlabošanu kredītu un rēķinu pārvaldības jomā; uzskata, ka vairāk ES līdzekļu varētu būtu jānovirza MVU izglītošanai finanšu jomā, tāpēc mudina dalībvalstu iestādes pastiprināt centienus, lai MVU nodrošinātu papildu apmācību kredītu pārvaldības jomā; turklāt uzskata, ka apmācībā un atbalstā būtu jāiekļauj pamatnostādnes par nokavētu maksājumu atgūšanu pārrobežu darījumos, tāpēc aicina Komisiju šīs pamatnostādnes un citu noderīgu informāciju, piemēram, par tiesībām un instrumentiem, kas juridiskos strīdos ar parādniekiem ir pieejami uzņēmējiem, turpināt integrēt informācijas portālā "Tava Eiropa" un atbalstīt uzņēmējdarbību, izmantojot Eiropas Biznesa atbalsta tīklu;

Korektīvie pasākumi

7. aicina dalībvalstis un uzņēmumu apvienības apsvērt iespēju valsts un reģionālā līmenī izveidot bezmaksas un konfidencialus mediācijas dienestus (mediācija, samierināšana, arbitrāža un lietu izspriešana), kas pieejami visiem uzņēmumiem kā alternatīva tiesvedībai, lai atrisinātu strīdus par maksājumiem un saglabātu darījumu attiecības, kā arī izglītotu uzņēmumus par to tiesībām un tiesiskās aizsardzības līdzekļiem maksājumu kavējumu gadījumā; uzsver, ka šādi mediācijas dienesti būtu īpaši noderīgi MVU, kuriem bieži vien nav pietiekamu finanšu līdzekļu, lai risinātu juridiskus strīdus, un kuri tādēļ atsakās no savām tiesībām; turklāt aicina dalībvalstis pienācīgi apsvērt iespēju nodrošināt publisku finansējumu neatkarīgam ombudam, kas atbild par maksājumu kavējumu un nemaksāšanas strīdu izmeklēšanu, atbalstu maziem uzņēmumiem maksājumu kavējumu un nemaksāšanas strīdu atrisināšanā, konsultāciju sniegšanu par rīcību kavētu maksājumu gadījumā un risinājumu ieteikšanu, jo īpaši MVU; prasa dalībvalstīm un Komisijai nodrošināt tiesu iestāžu efektīvu pieejamību jautājumos, kas saistīti ar parādu atgūšanu pārrobežu darījumos;

8. aicina dalībvalstis panākt valsts tiesību aktu izpildi un veicināt un uzlabot stingrāku kontroli, piemēram, starp lieliem uzņēmumiem, un iedarbīgu, samērīgu un atturošu administratīvo sodu izmantošanu, tādējādi palīdzot uzlabot maksāšanas vēsturi; apgalvo, ka, tā kā publiskās iestādes ir tās, kuras piemēro administratīvos sodus, tieša intervence no šādu iestāžu puses varētu palīdzēt pārvarēt "baiļu faktoru" un atbrīvot kreditorus no atbildības par pasākumu veikšanu pret parādniekiem, jo iestādes tiešā veidā piemērotu tiesību aktus un pēc saviem ieskatiem vērstos pret uzņēmumiem, kuriem ir slikta maksājumu prakse; uzskata, ka administratīvo sodu apjoms un to kumulatīvais raksturs varētu atturēt uzņēmumus no maksājumu kavēšanas, un uzsver, ka šis režīms būtu jāpiemēro pakāpeniski atkarībā no uzņēmuma atbilstības līmeņa;

9. norāda, ka, neraugoties uz to, ka Maksājumu kavējumu direktīva tika pieņemta 2011. gada februārī un dažas dalībvalstis nesen ieviesa jaunus uzņēmēju aizsardzības mehānismus, tūkstosiem MVU un jaunuzņēmumu visā Eiropā katru gadu bankrotē, gaidot savu rēķinu apmaksu, tostarp no valsts publisko iestāžu puses; mudina Komisiju un dalībvalstis apsvērt veidus, kā obligātā kārtā nodrošināt pienācīgu kompensāciju, piemēram, ar savstarpējo ieskaitu, un citus atbalsta pasākumus, tādus kā, piemēram, garantiju fondi MVU un faktoringa uzņēmumiem, kuriem ir parādā publiskas iestādes, lai tie tāpēc nebūtu spiesti bankrotēt;

10. uzsver, ka uzņēmumu nodokļu un sociālā nodrošinājuma parādi būtu jādzēš no nesamaksātām summām, kas tiem pienākas no publiskā sektora iestādēm;

11. mudina dalībvalstis izveidot garantiju fondus MVU, ar kuriem tiktu garantēti tādu MVU parādi bankām, kuriem pienākas nesamaksātas summas no publiskā sektora iestādēm;

12. ar dziļām bažām norāda uz situāciju dažās dalībvalstīs, kur publiskās iestādes ir nopietni aizkavējušas maksājumus par precēm un/vai pakalpojumiem, kurus tām piegādājuši uzņēmumi (visvairāk skartā ir veselības nozare), piegādes līgumos iekļāvušas nenodošanas klauzulas un (izmantojot tiesību aktus) nav ļāvušas piegādātājiem panākt savu prasību izpildi tiesās, kā rezultātā šie uzņēmumi ir nonākuši ļoti lielās finansiālās grūtībās vai pat bankrotējuši; uzskata, ka, lai atbalstītu uzņēmumus, kuru finanšu pārvaldību sarežģī aizkavēti maksājumi no publisko iestāžu puses, dalībvalstīm būtu jāievieš ātrākas un efektīvākas PVN atmaksas un parādu piedziņas procedūras, jo īpaši attiecībā uz MVU;

Ceturtdiena, 2019. gada 17. janvāris

13. norāda, ka maksājumu tūlītējas veikšanas kodeksi un hartas un uzņēmumu sociālās atbildības pasākumi, kā arī iekšējās revīzijas un izpildes kritēriji var palīdzēt radīt atbildīgu maksājumu veikšanas kultūru un nodrošināt godīgas attiecības un uzticēšanos starp uzņēmumiem;

14. uzsver, ka daži direktīvas jēdzieni, piemēram, “redzami netaisni” attiecībā uz maksājumu termiņiem līgumiskās vienošanās un komercpraksē, un laiks, kad līgumiskie maksājumu termiņi sākas un beidzas, būtu jāprecizē ar Komisijas norādījumiem; ņem vērā arī Tiesas jauno judikatūru par dažu direktīvas jēdzienu interpretāciju (t. i., “uzņēmums”, “komercdarījums” un “redzami netaisni” lietās C-256/15 un C-555/14);

15. uzskata, ka ir svarīgi neļaut publiskajam sektoram atkāpties no direktīvas noteikumiem par maksājumu termiņiem; tāpēc, ņemot vērā Tiesas neseno judikatūru (lieta C-555/14), aicina dalībvalstis un Komisiju veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka publiskās iestādes saviem piegādātājiem maksā savlaicīgi un ka kreditori automātiski saņem likumiskos nokavējuma procentus un kompensāciju maksājumu kavējumu gadījumā bez vajadzības ierosināt nokavētu maksājumu procedūru, un aicina Komisiju ierosināt automātisku procentu aprēķināšanu;

16. uzsver, ka ātra maksājumu veikšana ir ārkārtīgi svarīga uzņēmumu, jo īpaši MVU, izdzīvošanai un izaugsmei; norāda, ka finanšu un digitālās tehnoloģijas ir izraisījušas apvērsumu maksājumu līdzekļu un ātruma ziņā; tāpēc sagaida strauju pieaugumu elektronisko rēķinu sagatavošanā un tradicionālo maksājumu veidu pakāpenisku aizstāšanu ar inovatīviem maksājumu veidiem (piemēram, ar piegādes ķēdes finansējumu, faktoringu u. c.), lai kreditors varētu saņemt samaksu reāllaikā, tiklīdz ir izrakstīts rēķins;

17. ar lielu interesi atzīmē dažās dalībvalstīs izveidotās procedūras gadījumiem, kad maksājumus kavē publiskas iestādes, proti, centrālā valdība var izdot brīdinājumu vietējai iestādei, ja tā nav savlaicīgi samaksājusi piegādātājiem, un, ja maksājumu kavējumi turpinās, centrālā valdība piegādātājiem par precēm vai pakalpojumiem var maksāt tiešā veidā, apturot maksājumu piešķirumus neatbilstīgās vietējās iestādes budžetā; uzskata, ka šāda sistēmai, kurā apvienota uzticama publisko struktūru maksāšanas prakse pārraudzība ar efektīvu eskalācijas plānu un par kuru ir plaši informēts tās iedarbināšanas brīdī, šķiet, ir rezultāti, kas pelnījuši dziļāku analīzi, un tā būtu jānodod dalībvalstīm kā labas prakses piemērs;

18. ar bažām atzīmē Komisijas ziņojuma secinājumus, kuros konstatēts, ka galvenais iemesls, kāpēc kreditoru uzņēmumi neizmanto Maksājumu kavējumu direktīvā noteiktās tiesības, ir bailes sabojāt labas darījumu attiecības; šajā sakarā uzskata, ka būtu jāveic pasākumi, lai MVU būtu vieglāk īstenot ar Maksājumu kavējumu direktīvu tiem piešķirtās tiesības; šajā kontekstā aicina plašāk izskatīt Maksājumu kavējumu direktīvas 7. panta 5. punktā noteikto iespēju organizācijām, kas oficiāli pārstāv uzņēmumus, iesniegt prasību dalībvalstu tiesās, pamatojoties uz to, ka līguma noteikumi vai prakse ir redzami netaisna;

19. uzteic atsevišķas nozares līmeņa iniciatīvas dažās dalībvalstīs, saskaņā ar kurām iesaistītās komercsabiedrības ir izstrādājušas apņemšanos, kurā detalizēti izklāstītas konkrētās darbības, ko tās veiks, lai nodrošinātu, ka mazie piegādātāji par piegādātajiem produktiem vai pakalpojumiem samaksu saņems ātrāk; atzīmē, ka pozitīva “vārdā nosaukšana un uzslavēšana” (*name and fame*) varētu dot gaidītos rezultātus, izmantojot pašregulāciju nozares līmenī, un sniegt būtisku atbalstu MVU;

20. uzsver publiskā iepirkuma nozīmi vienotā tirgus darbības uzlabošanā; aicina apsvērt lielāku sinerģiju starp Maksājumu kavējumu direktīvu un publiskā iepirkuma noteikumiem, jo īpaši iespēju līgumslēdzējam iestādēm rīkoties, lai no turpmākiem iepirkumiem varētu izslēgt darbuzņēmējus, kas nepilda savas saistības, ja galvenais darbuzņēmējs apakšuzņēmējiem nemaksā tad, kad tas ir jādara (Publiskā iepirkuma direktīva)⁽¹⁾, plašāk izmantot Publiskā iepirkuma direktīvas 71. panta 3. punktā izklāstīto iespēju konkrētos apstākļos veikt tiešus maksājumus apakšuzņēmējiem un padarīt maksāšanas vēsturi attiecībā uz apakšuzņēmējiem par vienu no kritērijiem, pēc kura publiskā iepirkuma konkursos vērtēt potenciālo darbuzņēmēju finansiālās spējas; aicina dalībvalstis nodrošināt to maksājumu pārredzamību un izsekojamību, ko publiskās iestādes veic darbuzņēmējiem un apakšuzņēmējiem un ko darbuzņēmējs veic apakšuzņēmējiem vai piegādātājiem;

⁽¹⁾ 57. panta 4. punkta g) apakšpunkts Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvā 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK.

Ceturtdiena, 2019. gada 17. janvāris

Secinājumi un ieteikumi

21. mudina dalībvalstis uzņemties pilnu atbildību par valsts pārvaldes iestāžu veiktajiem maksājumiem un uzlabot savus tiesību aktus, lai nodrošinātu Maksājumu kavējumu direktīvas pienācīgu īstenošanu visās tās daļās, tostarp atceļot visus valsts tiesību aktus, noteikumus vai publiskā sektora līgumslēgšanas praksi, kas ir pretrunā direktīvas mērķiem, piemēram, aizliegumus vērsties tiesā par publiskā sektora parādiem vai tos nodot; vienlaikus atgādina, ka Komisijai būtu jādara viss iespējamais, lai censtos panākt spēkā esošo saistību pilnīgu un pienācīgu īstenošanu;

22. aicina dalībvalstis un Komisiju veicināt “izlēmīgu pāreju uz maksājumu tūlītējas veikšanas kultūru”⁽¹⁾, veicot piemērotākos pasākumus, tostarp izdodot pamatnostādnes par labāko praksi un, ja nepieciešams un attiecīgā gadījumā, īstenojot likumdošanas iniciatīvas, ņemot vērā iepriekš minētos priekšlikumus, lai izveidotu uzticamu uzņēmējdarbības vidi uzņēmumiem un punktuālas maksājumu veikšanas kultūru;

23. mudina dalībvalstis uzlabot maksājumu procedūru efektivitāti, īpaši uzsverot, ka pārbaudes procedūras attiecībā uz rēķiniem vai preču un pakalpojumu atbilstību līguma noteikumiem nebūtu jāizmanto, lai mākslīgi pagarinātu maksājumu termiņus, pārsniedzot direktīvā noteiktos ierobežojumus;

24. atgādina dalībvalstīm un Komisijai, ka maksājumu tūlītēja veikšana ir vispārējs priekšnoteikums dzīvotspējīgai uzņēmējdarbības videi un ka tāpēc tā būtu jāiekļauj visās politikas un likumdošanas iniciatīvās, kas skar uzņēmumus (tādās kā uzņēmumu sociālā atbildība, jaunuzņēmumi un platformu un uzņēmumu attiecības);

25. aicina dalībvalstis un Komisiju izmantot profesionālas publikācijas, reklāmas kampaņas un jebkurus citus instrumentus, lai veicinātu izpratni par līdzekļiem uzņēmumu savstarpējo maksājumu kavējumu novēršanai;

26. aicina Komisiju atvieglot un veicināt Eiropas uzņēmēju piekļuvi attiecīgām finansējuma iespējām;

o

o o

27. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstīm.

⁽¹⁾ Direktīvas 2011/7/ES 12. apsvēruma.